

К.С. Олініченко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

І.Ю. Мелушова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Принциповим питанням в побудові і практичному застосуванні мультимедійних засобів для системи освіти є націленість відповідної методики на формування позитивних мотивів, заснованих на нагальних потребах студентів. Тільки в разі високої мотивації до використання технічного засобу, можливо результативне навчання цілеспрямованому використанню освітнього потенціалу мультимедійних інформаційних ресурсів. Для того, щоб визначити характер навчання прийомам роботи з мультимедійними ресурсами необхідно розглянути специфіку мотивації поведінки студентів при роботі з мультимедійною інформацією та інформацією, що розміщується в телекомунікаційних мережах. Мотиваційна сторона є рушійною силою людської діяльності, до складу якої входить і навчання.

Рівень оволодіння технічними засобами для роботи з інформацією і використання освітнього потенціалу мультимедійних інформаційних ресурсів дає студентам можливість в майбутньому продовжити свою освіту і отримати розвиток у своїй професії. Побудову мультимедійних засобів навчання необхідно проводити таким чином, щоб, з огляду на психологічні особливості та наявні інформаційні вміння студентів, на першому етапі навчити найпростішим технічним прийомам для задоволення своїх інформаційних потреб. Мотивація відіграє важливу роль в процесі навчання, і є ключовим фактором успішного навчання.

Мотивація визначається сукупністю переконань і поглядів студента в таких питаннях, як його власний процес навчання, поведінку викладача, академічні вимоги, якість навчальних матеріалів і роль занять. Дослідження підтверджують, що застосування мультимедіа в навчанні стимулює мотивацію. Освітні засоби мультимедіа можуть пробуджувати в студентів азарт до навчання і цікавість, а також допомагають їм формувати умоглядні образи і моделі. Таким чином, в більшості випадків застосування мультимедіа позитивно позначається на мотивації студентів. Однак мультимедіа – не панацея, і, як і всякий навчально-методичний апарат, вони не можуть з рівним успіхом бути ефективні одночасно для всіх студентів.

Часто, на сприйняття студентом своїх невдач істотно впливає поведінка викладача, а також системи заохочення досягнень, що застосовуються в аудиторії або в мультимедійному засобі навчання. Викладачі можуть надавати студентам можливість виправляти свої помилки, а також підкреслювати, що помилки є невід'ємною частиною навчання. Таким чином, викладачі заохочують студентів в їх пошуку нових рішень, і створюють інтенсивну робоче середовище. Використання мультимедійних засобів сприяє розвитку в студентів бажання пробувати все нові і нові рішення, за умови, що викладач забезпечує належну підтримку. Підвищенню активності студентів в процесі відкритої та дистанційної освіти і більш ефективному процесу засвоєння нових знань і технологічних прийомів сприяє використання в мультимедійних засобах навчання різних проблемних ситуацій. Справа в тому, що перед користувачами, що працюють в реальних комп'ютерних мережах, проблемні ситуації виникають досить часто. Так, наприклад, ті, яких навчають можуть усвідомлювати, що перед ними відкритий величезний обсяг мультимедійної інформації, але при ознайомленні з ним вони можуть не вкластися в той час, який відведений для інформаційної взаємодії. При цьому, наявних проблем, умінь пошуку та переробки інформації виявляється недостатньо, виникає проблемна ситуація і, як наслідок, потреба удосконалювати подібні навички і вміння, вдаючись до допомоги викладача.

Наявність і потреба у вирішенні проблемних ситуацій також є одним з мотивів роботи студента з мультимедійними засобами навчання. Проблемність ситуації полягає в тому, що студенти зацікавлені в отриманні необхідної мультимедійної інформації за якомога коротший часовий відрізок. Для цього викладачеві необхідно навчити критично оцінювати одержувану мультимедійну інформацію.

Існує досить багато цілком природних мотиваційних аспектів при роботі з мультимедійними ресурсами. Практично у кожного існує бажання мати свій власний мультимедійний сайт в світовій мережі. Крім того, ті, яких навчають із задоволенням використовують електронну пошту та чат. Такі сервіси Інтернет забезпечують особливими способами комунікативного спілкування, дають можливість знайти нових друзів, самовиразитися, заявити про себе, використовуючи для цих цілей елементи мультимедіа-технологій.

Разом з тим, телекомунікаційне спілкування учнів між собою забирає у них багато корисного часу і викладач повинен навчити раціональним прийомам вирішення проблемних ситуацій, направляючи і стимулюючи пізнавальну активність користувачів.